૪૧૨
નં ૪૧૨

આશ્રમશાળાઓમાં ધોરણ ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છુટછાટ આપવા બાબત

ક્રમ ૪૧૨

લેખન અને સંપાદન
શ્રી જસવંતસિંહ રાઠોડ

સંકલન
ડૉ. ચંદ્રકાન્તભાઈ ઉપાધ્યાય

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર, ૪૧૨
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૪

૨૦૦૬

નાયબ આદિજાતિ વિકાસ કમિશ્નરના પત્ર ક્રમાંક આવિ/આશા/૧/૨૦૦૫-૦૬/૪૯૧૨ તા.૧૬-૧૧-૨૦૦૫થી જાણ કરવામાં આવી કે આશ્રમશાળાઓમાં ધોરણ ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી ફરજીયાત છૂટછાટ આપવાની રજૂઆત અન્વયે જરૂરી કાર્યવાહી કરવા જણાવેલ, હાલ જે જગ્યાએ આશ્રમશાળાઓ ચાલે છે તે વિસ્તારની મુલાકાત લઈ ગ્રામ પંચાયતના સરપંચ મહિલા સદસ્યોનો સંપર્ક સાધી તેમના અભિપ્રાયો મેળવવા મહિલા સંસ્થાઓ પાંચેક આચાર્ય, ૫ મહિલા શિક્ષકો, હાલ અભ્યાસ કરતા બાળકોના વાલીઓનો અભિપ્રાય મેળવી આધારો સહિત અભિપ્રાય માગ્યા અને જણાવ્યું કે આશ્રમશાળા ધોરણ ૪ થી ૭ની કરવી કે હાલ ધોરણ ૧ થી ૭ની ચાલે છે તે બાબતે અભિપ્રાય માગ્યા. આ બાબતે કેન્દ્ર દ્વારા અભિપ્રાયો મેળવવામાં આવ્યા. આ અભિપ્રાયોની છણાવટ કરીએ તે પહેલાં કેટલીક પાયાની વાત ચર્ચવી અસ્થાને ગણાશે નહીં.

પ્રથમ પ્રશ્ન એ છે કે આ પ્રશ્ન ગુજરાત નઈ તાલીમ સંઘ દ્વારા મૂકવામાં આવ્યો છે. ગુજરાત નઈ તાલીમ સંઘ દ્વારા નઈ તાલીમના ભાગ રૂપે ૧ થી ૩ ધોરણો સુધીના બાળકો માટે શું કરવા માગે છે તેનો કોઈ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી. વળી નઈ તાલીમ સંઘ શિક્ષણવિદોનો સંઘ હોવા છતાં કેળવણીનો પાયો ક્યાંથી શરુ થાય તેનો કોઈ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી. વળી દરેક ગામમાં પણ ૧ થી ૭ ધોરણની સ્કૂલનો વિકલ્પ તો છે જ. ક્યાંક ન હોય ત્યાં ૧ થી ૩ ધોરણની વર્ગશાળાનો વિકલ્પ પણ જોવામાં આવે છે. આ બધા અંગે નઈ તાલીમ સંઘ શું વિચારે છે તે પણ જાણવા મળતું નથી. આમ છતાં સ્પષ્ટ વાત એ જોવામાં આવે છે કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકો નાના હોય છે અને આ બાળકો પોતાની જાતે કરવાના કામ સારી રીતે કરી શકતા નથી તેમાં ખાસ કરી ન્હાવા/ધોવાના કામો, પોતાની પથારીની સુઘડતા સફાઈ, સંડાસ બાથરૂમ સફાઈ નિયમિતા, માથું ઓળવું, તેલ નાખવું, વહેલા ઉઠવું તથા પ્રાર્થના કે નિત્યક્રમના કામોમાં શિથિલતા જોવા મળતી હશે. આ બધા બાહ્ય કારણો કે જે ઘરે પોતાના માતા-પિતા કે મોટાભાઈ બહેન કરતાં હોય છે. તે કામો આશ્રમશાળામાં બાળકોને જાતે કરવાના હોય છે અને બીજાની દેખરેખ નીચે કરવાના હોય છે. ત્યારે તેમાં ઉણપ કે અણ આવડત જોવા મળે તે તદ્દન વ્યાજબી અને સ્વાભાવિક છે. આમ છતાં ખાસ એ પૂછવાનું મન થાય કે ઉપરોક્ત જે કામો છે તે બાળક ઘરે સારી રીતે શીખે છે ખરો ? 'હા' માં જવાબ આપવો તેના કરતાં ના માં જવાબ આપવો વધારે સારો રહેશે. કારણકે જે બાળકો આશ્રમ સ્કૂલમાં આવે છે તે બાળકો એકતો ગરીબ આદિવાસીના બાળકો છે. જેની પાસે થોડી પણ સગવડ હોય તે તેના બાળકોને આશ્રમ સ્કૂલમાં મૂકતા નથી. અપવાદ તરીકે જે વાલીઓ થોડું ભણેલા છે. પોતાના બાળકને કંઈક સારી કેળવણી આપવી છે તેવા આશ્રમ સ્કૂલનું શિક્ષણ સારું હોય તેવી આશ્રમ સ્કૂલમાં થોડા સારાં ઘરના બાળકો (આર્થિક રીતે) પણ મુકતા હોય છે. બાકી જે મજૂરી કરે છે કે જેની સ્થિતિ નબળી છે તેવા જ ઘરના બાળકો આશ્રમ સ્કૂલમાં ભણે છે. અમે ઘણી બધી આશ્રમ સ્કૂલો જોઈ છે જેમાં મોટાભાગના કર્મચારીઓના બાળકો ત્યાં હોતા નથી. આનો અર્થ શું કરવો, શિક્ષણ ખરાબ છે, પાયાની કેળવણી મળતી નથી, નૈતિક ધોરણો નીચા છે, ના એમ નથી પણ સારી સ્કૂલમાં ભણવાથી વાલી અને બાળકનું સ્ટેટસ ઊંચું ગણાય છે. તેઓ કેવી કેળવણી આપવા માગે છે તેની એક પસંદગી છે તે માટે તે નજીકના શહેરમાં રિક્ષા કે અન્ય સાધન દ્વારા બાળકને ત્યાં મોકલે છે. ત્યાં ડ્રેસ કોડ, ફીનું ધોરણ ઉંચું નિયમિત શિક્ષણકાર્ય વિસ્તારમાં શાળાની પ્રતિષ્ઠા આ બધી બાબતો ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવે છે, જયારે આશ્રમશાળા એ ગરીબ

જેના ગામમાં શિક્ષણની સુવિધા ઓછી છે અથવા અનિયમિત છે તેવા ગામોના અને મોટા ભાગે ગરીબ કુટુંબના જ બાળકો આવે છે. આ બાળકોના વાલી જયારે બાળકને મળવા આશ્રમમાં આવે છે ત્યારે બાળકને ભાવતી ચીજ બાળક માટેલાવે છે. બાળકના વાળ ઓળે છે તેમાં તેલ નાખે છે ત્યારે વાલી અને બાળકની જે પ્રેમની લાગણીનો જે તંતુ છે તે ચરમ સીમાએ પહોંચે છે. તે વાલી વિદાય થાય ત્યારે વાલી અને બાળક બન્ને રડમસ થાય છે. આવા દશ્ય અમે જોયા છે તો શું આ બાળકોને પ્રેમ ઓછો મળે છે અથવા આછો કરે છે તેમ માનવું, ના એમ નથી તે વાલી તે બાળકને ભરપુર પ્રેમ આપી શકે તેમ છે પણ તે કેળવણી કે અક્ષરજ્ઞાન આપી શકવા માટે અસમર્થ હોવાના કારણે તે આશ્રમશાળામાં પોતાના સંતાનોને મૂકે છે તેને તેના બાળકના પ્રેમ કરતાં તેના ભાવિ વિકાસ ઉપર વધારે રસ હોવાના કારણે તે પોતાનાથી અલગ પાડી મૂકે છે. આ બાળક જયારે ખુબ સુંદર, સુઘડ બની પોતાના ઘરે જાય છે ત્યારે વાલી બેહદ ખુશ હોય છે. વળી ઘરના બીજા બાળકો જે કામ નથી કરતા તે કામ ઘરે જાતે કરે છે અને ઘરના કામોમાં પણ મદદ કરે છે ત્યારે વાલી બેહદ ખુશી થાય છે. આ કેળવણી તેને આશ્રમ શાળામાંથી મળે છે. આ કેળવણીમાંથી શું તેને બાકાત રાખવાની વાત તો આપણે નથી કરતા ને ?

એકથી ત્રણ ધોરણ ભણીને આવેલ બાળક આશ્રમ શાળામાં ભણવા આવશે ત્યારે શું પ્રશ્નો હલ થઈ જશે તેમ આપણે કઈ રીતે માની શકીએ. એકથી ત્રણ ધોરણમાં કાચો રહી ગયેલા બાળકની સમસ્યા આપણી સામે આવીને ઊભી રહેશે. ચોથા ધોરણનો છોકરો શિસ્તમાં રહેશે પણ સંસ્કારની બાબતમાં કેવો નીવડશે તે કહેવું મુશ્કેલ છે. વળી ભણવામાં નબળો વિદ્યાર્થી હશે તો માનસિક રીતે લગુતાગ્રંથીથી પીડાય પણ ખરો, કારણકે જુદા જુદા વિસ્તારમાંથી આવતા બાળકોને જુદી જુદી શિક્ષા પ્રાપ્ત કરેલી હશે, જેમાં કોઈ હોંશિયાર હશે કોઈ નબળા હશે ત્યારે આશ્રમશાળાના શિક્ષકો હોંશિયાર વિદ્યાર્થીને ધ્યાનમાં રાખી ભણાવશે કે નબળા ને ધ્યાનમાં રાખી ભણાવશે. જે કરશે તે એકને તો અન્યાય કરશે જ તે સ્પષ્ટ જોઈ શકાય છે. આમ છતાં તેનો અભ્યાસ પુરો કરવાનો હોય તે આગળ ચાલશે તે નિરવિવાદ વાત છે. આ આખા પ્રકરણમાં પેલા સંજ્ઞાસીની વાત જેવું બને તેમ લાગે છે. ઉંદર પકડવા બીલાડી પાડવી, બીલાડીના દૂધ માટે ગાય પાળવી, ગાયને સાચવવા લગ્ન કરવા, આમ મૂળે સંસાર તરફની ગતિ આવી ઊભી રહે છે. આમાં સંજ્ઞાસ અને સંસાર બન્ને બગડવાની નીતિ રહેવા પામે તેમ છે. આમાં અમારું તો સ્પષ્ટ માનવું છે કે કેળવણી એ કેળવણી છે તેને કયાંથી ક્યારે શરું કરવી તે મહત્વની વાત છે.

કેળવણી એ તો માતાના ગર્ભમાંથી શરુ થાય છે. તેમ શાસ્ત્રોમાં વિધાન છે. આપણે એ અને જન્મ પછીના પાંચ વર્ષને ગણતરીમાં લેતા નથી. તે દરમ્યાન તેને કેળવણીતો મળતી જ રહે છે. પણ જેને આપણે સુસંસ્કૃત ભાષામાં કેળવણી કહીએ છીએ તે મળે છે ખરી ? તો તેનો જવાબ હામાં આપવા કરતાં નામાં આપવો વધારે સરો થશે, કારણ કે આજની સંસ્કૃતિ અને માતા પિતાની જાગૃતિ ઉપર આનો આધાર રહે છે. મનુષ્યને સામાજિક પ્રાણી ગણવામાં આવે છે અને ખરેખર તે તેજ હોય છે, કારણકે જેવી સમાજ વ્યવસ્થા તેવું તેનું શિક્ષણ જોવા મળે છે. સમાજના વાતાવરણ પ્રમાણે વ્યક્તિના વિચારો ઘડાતા હોય છે અને આ વાતાવરણ વ્યક્તિના વિચારો ઘડતરમાં પણ અસર કરતા હોય છે. આપણે જે શિક્ષણ વ્યવસ્થા ગોઠવી છે તેમાં જ આપણે સુધારા વધારાની વાત કરીએ છીએ. કોઈ નવી વ્યવસ્થાની વાત કરતા નથી તો તેમાં બાળક પ્રાથમિક શાળામાં

ભણ કે આશ્રમશાળામાં ભણે કોઈ મોટો તફાવત રહેશે નહીં, પણ આશ્રમશાળામાં જે કેટલીક વિશિષ્ટ પ્રકારની વ્યવસ્થામાં સ્વાવલંબી પણું અને નિયમિતા ઉપર અવશ્ય પ્રભાવ પડે. વળી અહીં તેને બીજા બાળકો સાથે રહેવાનો મહાવરો મળે, સમૂહજીવનની ભાવના કેળવાય તે તેને વધારામાં મળે છે તેની સાથે તેને ગુમાવવાનું આવે છે તે માતા પિતાનો પ્રેમ તેમ આપણે માનીએ છીએ પણ આપણે ઉલ્ટી ગણતરી કરતા હોય તેમ લાગે છે, કારણકે બાળક સારું ભણે, સારા સંસ્કાર મળે ત્યારે તો તેના માતા-પિતાના પ્રેમમાં ઉલ્ટો વધારો થાય છે. તેની ચાહકતા વધે છે અને માટે જ તેને લેવા-મૂકવા જાય છે તથા તેને મળવા જાય ત્યારે બાળકને ગમતી ચીજો લેતા જાય છે. વળી બાળકના વાલીને મળવા દેવામાં આવતા નથી કે રજાઓમાં ઘરે જવા જેવી પાબંધી પણ નથી, ઉલ્ટુ જયારે પણ બાળકની યાદ આવે તેવા વાર-તહેવારે તો તેને રજા મળે છે અને ખૂબ આનંદથી ઘરે જાય છે. તેથી માતા-પિતાના પ્રેમથી વિખુંટો પાડવામાં આવે છે તે વાત કદાચ વાસ્તવિક હોવા છતાં કોઈ મોટી આઘાતજનક તો નથી જ. વળી અહીં જે બાળકો આવે છે તે બાળકોને ઘરે રહેવાથી પણ અહીં જે મળે છે તેનાથી વધારે સંસ્કાર, શિક્ષણ, સુવિધા મળવાની બહુ અપેક્ષા રાખવી તે વધારે પડતી છે. કારણકે મા-બાપ પણ પોતે અભણ અને આર્થિક રીતે નબળા કુટુંબના હોવાથી તે આપવા ઈચ્છે તો પણ આપી શકે તેમ નથી. આશ્રમ સ્કૂલ આવા બાળકોને ભણવાની તક આપી એક આશિર્વાદરુપ કાર્ય કરી રહેલી જોઈ શકાય છે.

રહી વાત તેમની ઉંમર પ્રમાણે તેઓ કેટલીક વાર બધુ કામ જાતે કરી શકતા નથી, ત્યારે એક વસ્તુ ચોક્કસ જોવા મળે છે કે બાળક જયારે નાનું હોય છે ત્યારે તેની સાર સંભાળ લેવા વાળા મોટા બાળકો તેની ખાસ કાળજી રાખે છે. માનવ સ્વભાવગત રીતે કોઈની મદદ કરવા પ્રેરાય છે અને નાના બાળકોના કેટલાક કામો મોટા બાળકો કરી આપતા હોય છે. આમાં સામાજીક સંબંધો પણ ઘણો મોટાભાગ ભજવતા હોય છે. તેમાં ખાસ કરી એક ગામના હોય, એક બીજાના સગાંસંબંધી હોય કે મોટા ભાઈ બહેન હોય તે આવા બાળકોને ખૂબ સારી રીતે સાચવતા હોય છે. આ માટે એક ઉપાય તરીકે જો મંડળ કે સંચાલક ઈચ્છે તો એક બાઈ રાખી શકાય કે જે નાના બાળકો છે તેને તે સવારે ન્હાવા-ધોવા માથું ઓળવા જેવા કામોમાં મદદ કરે, તેના કપડા ધુંવે વગેરે કામ માટે બે કલાક સવારે અને સાંજે ગામની કોઈ વ્યક્તિ રોકવામાં આવે જે દરરોજ આ બાળકોના કામમાં મદદ કરે તેને માનદ્વેતન આપી રોકી શકાય.

અમે જે આચાર્યઓ, શિક્ષિકાઓ, સરપંચો અને શિક્ષકોના અભિપ્રાયો મેળવ્યા છે તેમાં મોટાભાગના અભિપ્રાયો પહેલા ધોરણથી જ મુકવા જોઈએ તેમ જણાવેલ છે, જયારે સંચાલકોના અભિપ્રાય પ્રમાણે તેમને ચોથો ધોરણથી મુકવા જોઈએ જેથી તે પોતાના કામો જાતે કરી શકે. આમ એક કામ અને વ્યવસ્થાનો સવાલ હોય તેમ સ્પષ્ટ લાગે છે, વળી કેળવણીનું કામ લઈ બેસેલાઓ માટે આવો વિચાર આવવો એ તો જવાબદારીમાંથી કે પોતાની નિષ્ઠામાંથી પાછા હટવા જેવી વાત કહી શકાય પણ તેમના સૂચનને માન્ય રાખવામાં આવે તો આશ્રમશાળા સરકારી શાળા જ બની રહે તેમ અમને લાગે છે. આમ છતાં તેમની જે સમસ્યા છે તે બાળકોને સાર સંભાળની તે માટે એક ઉચ્ચક ધોરણે બહેનની વ્યવસ્થા કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ જેથી બન્નેના પ્રશ્નોનું સમાધાન થઈ શકે.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશ આપવા છૂટછાટ આપવા બાબત-

કન્યા આશ્રમ શાળા, ટાંકી.

તા. ૨૪|૧૨|૨૦૦૫

જવાબો આપનારનુ નામ:- પરેશકુમાર એસ. પટેલ ગામ:- ટાંકી.

હોદ્દો અને સરનામુ:- મુ.શિ. તાલુકો= ધરમપુર, જિ. વલસાડ.

૧ શુ તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/ના - હા

૨ આશ્રમસ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ?
 છ વર્ષથી ઉપરના. [કારણ:- માનસિક, શારિરીક તૈયાર નથી આશ્રમમાં રહેવા માટે)

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ?
 ધોરણ- ૧ થી.

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શુ ફાયદો? શુ ગેરફાયદો?
ફાયદો:- (1) નાની ઉંમરે આ. શાળામાં મૂકવાથી બાળક આશ્રમના વાતાવરણ, દરેક પ્રવૃતિ માં એટ થઇ જાય છે.
ગેરફાયદો:- નાની ઉંમરે આ.શા. માં મૂકવાથી બાળક માતા-પિતાના હુંફથી વંચિત રહી જાય છે.

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ બાળક આશ્રમના વાતાવરણને અનુકુળ થઇ જાય છે,
૨ બાળક રૂબરૂ કોઈ ડાગળમાં શિક્ષક દ્વારે તે ભણી શકે.
૩ બાળક આશ્રમ શા.ના પ્રવૃતિ મય જીવન સાથે અનુકુલન આધીન થઇ જાય છે.
૪ બાળક બીજા બાળકો સાથે આત્મીયતાથી રહેવા લાગે છે.
૫ બાળકને આશ્રમ શાળાનાં સંકુલમાં વધારે રહેવાનુ ગમે છે.
૬
૭.
૮
૯
૧૦

૧.૨. ન મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા. ૨૩/૧૨/૦૫

જવાબો આપનારનુ નામ: શ્રી રાજેન્દ્રભાઈ બી ગામ: ખાંડીયાપાડા
હોદ્દો અને સરનામુ: મુ.શિ. શ્રી [illegible] ગ્રામ્ય શિક્ષણ સેવા ટ્રસ્ટ [illegible]
તા. [illegible], જિ. વલસાડ

૧ શુ તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મુકવાં જોઈએ? હા/ના હા

૨ આશ્રમ સ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મુકવાં જોઈએ? ૬ વર્ષ ઉપર

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવી જોઈએ? ૧ થી ૭ ધોરણ

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મુકવાથી શુ ફાયદો? શુ ગેરફાયદો?
નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં બાળકોને મુકવાથી નાના બાળકોને પોતાના દૈનિક કાર્યમાં ઘણી મુશ્કેલી પડે છે અને અભ્યાસમાં [illegible] થાય કે આ બાળક પોતાનાં પરિવારથી વિખૂટા પડી ગયા લાચારી અનુભવે છે.

૧.૧. મુકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧→ ધો-૪ થી બાળકને આશ્રમશાળામાં મુકવાથી બાળક-
૨
૩ ધો-૧ થી ૩ નાં આદિવાસી વિસ્તારમાંથી આવે છે, જે
૪. પ્રા. શાળામાંથી વાંચવાનું-લખવાનું કશું શીખવાનું નથી.
૫
૬→ ધો-૧ થી આશ્રમશાળામાં અભ્યાસ માટે આવે ત્યારે
૭
૮ બાળકને મુશ્કેલી પડે છે પણ ધો- ૧ થી ૩ ધોરણમાં મુકવું
૯ પણ તે આશ્રમશાળામાં રહેવા માટે લાયક બની જાય છે.
૧૦→ આશ્રમશાળામાં ધો-૧ થી ૩ નું બાળક ઘણું હોશિયાર થાય તેટલો શિક્ષણ પ્રા. શાળામાં થતો નથી

૧.૨. ન મુકવા માટેના કારણો આપો?
૧ બાળકોનો વિકાસ રૂંધાય છે
૨ બાળકોને આશ્રમશાળામાં ગમતું રહેતું નથી
૩
૪ બાળકોને ભાષા-સમજની મુશ્કેલી પડે છે.
૫ બાળકો [illegible] કેળવણીમાં [illegible] છે.
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.

આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા-૨૩/૧૨/૦૪

જવાબો આપનારનું નામ: [illegible] ગામ: [illegible]

હોદ્દો અને સરનામું: આચાર્ય, આ.શા. [illegible]
તા. [illegible] જિ. ડાંગ.

૧ શું તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/~~ના~~

૨ આશ્રમસ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ? ~~[illegible]~~ ઉંમર-૬

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ? ધો. ૨ થી

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શું ફાયદો? શું ગેરફાયદો?

[illegible]

૧.૧. મૂકવા માટેના કારણો આપો? [illegible]

૧ [illegible]
૨ [illegible]
૩ [illegible]
૪ [illegible]
૫ [illegible]
૬ [illegible]
૭ [illegible]
૮ [illegible]
૯
૧૦

૧.૨. ન મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?

૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા. ૨૩/૧૨/૦૫

જવાબો આપનારનુ નામ:- મીનાબેન રામસિંહ પરમાર ગામ:- નાનીવઢિયાળ
હોદ્દો અને સરનામુ:- ઉપ શિક્ષિકા. આ.શા. નાનીવઢિયાળ તા. ધરમપુર જિ. વલસાડ

૧ શુ તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/ના

૨ આશ્રમ સ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ?
આશ્રમસ્કુલમાં ૬ વર્ષના બાળકો મૂકવા જોઈએ

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ?
આશ્રમ સ્કુલ પહેલા ધોરણથી ચલાવવી જોઈએ

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શુ ફાયદો? શુ ગેરફાયદો?
નાની ઉંમરે બાળકો આશ્રમશાળામાં આવવાથી એને પાયાનુ શિક્ષણ સારુ મળે છે અને શિક્ષિકોની હંમેશ દેખરેખ ભણવામાં હોશિયાર બને છે

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી પહેલા ધોરણથી શિક્ષકોના
૨
૩ ધ્યાન દેખરેખ પાયાનું શિક્ષણ સારુ મળે છે
૪ અંતરીયાળ વિસ્તાર માં શિક્ષકોની અછત હોવાથી આશ્રમશાળા
૫ માં રહી. બાળકો પહેલા ધોરણથી પાયાનું શિક્ષણ સારુ મળી રહે છે
૬
૭
૮
૯
૧૦

૧.૨. ન મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા. ૨૬/૧૨/૦૫

જવાબો આપનારનું નામ:- પટેલ હેમલતાબેન અમૃતલાલ ગામ:- તામછડી

હોદ્દો અને સરનામું:- ઉ. શિક્ષિકા
મુ. ભીમાપાર્ડી
તા. વલસાડ જી. વલસાડ

૧ શું તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/~~ના~~

૨ આશ્રમ સ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ?
આશ્રમ સ્કુલમાં છ વર્ષથી ઉપરની વયના બાળકોને મૂકવા જોઈએ. કારણકે તેનામાં પોતાની કાળજી રાખવાની અંશતઃ સમજ હોય શકે તો શિક્ષકોને સરળ રહે

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ?
હાલની પરિસ્થિતિ પ્રમાણે પહેલા ધોરણથી જ મૂકવા જોઈએ.

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શું ફાયદો? શું ગેરફાયદો?
નાની ઉંમરે આ.શા.માં બાળક આવે તો તે ઘરના બિનઆધાર વાતાવરણમાંથી બહાર નીકળી નવું વાતાવરણ મેળવે છે. એનામાં સ્વચ્છતા, નિયમિતતા અને સ્વાવલંબન જેવા ગુણો કેળવાય. ③ એમના માતા-પિતા જે રોજગારી માટે સ્થળાંતર કરે છે જેના કારણે બાળકોને સ્કુલમાં મોકલાવી શકતા નથી. પરંતુ આ.શા.માં દાખલ કરે તો તેઓ તેમના બાળકને ભણાવી શકે છે, સાક્ષરતા દર વધી શકે છે ગરીબાઈના ~~...~~ કારણે તેઓને પૂરતો ખોરાક મળી રહે છે તો તંદુરસ્તી વધે / બાળ મૃત્યુ દર ઘટે

૧.૧. મૂકવા માટેના કારણો આપો?
૧ બાળકને પહેલા ધોરણથી મૂકવામાં આવે તો એમનામાં શરૂઆતથી
૨ આપણે સંસ્કાર સિંચન કરી "કુમળા છોડને વાળો તેમ વળે" એ કહેવત સિદ્ધ થઈ શકે
③ "પાકા ઘડે કાંઠા ન ચડે" એ અનુસાર, બાળક ત્રીજા ધોરણથી આવે તો એને આગળ વધવામાં તકલીફ પડે / ભાષા ભેદ નડે છે.
④ જી.પંચા.ની શાળામાં શિક્ષકો પૂરતું કાર્ય કરી શકતા નથી, આથી બાળક કાચું રહી જાય છે અને સમાજમાં આગળ વધી શકતું નથી. આથી ૧થી ૭ સાત ધોરણનું શિક્ષણ મેળવી પાયાનું જ્ઞાન મેળવી શકે છે.
૮- એ શરૂઆતથી શિક્ષકો સાથે રહે તો જ શિક્ષકોને માતા-પિતા સમાન સમજી
૯ તેમની સાથે આત્મીયતા કેળવશે / આત્મીયતા કેળવશે અને મુખ્ય સમાજમાં ભળી
૧૦ રહે ~~એક~~ એવી. શક્તિ મેળવી શકશે

૧.૨. ન મૂકવા માટેના કારણો આપો?

૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા. ૨૩/૧૦/૦૫

જવાબો આપનારનું નામ:- રંડેલ નટવરભાઈ બી.　　ગામ:- આ.શા. સુલીયા

હોદ્દો અને સરનામું:- મ.શિક્ષક- તા. કપરાડા, જિ. વલસાડ

૧ શું તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/ના

૨ આશ્રમ સ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ?
આશ્રમસ્કુલમાં છ થી સાત વર્ષનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ ધો=૧

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવી જોઈએ?
આશ્રમસ્કુલ પ્રા.શા. વ્યવસ્થાના સાંકળને કારણે ધો-૧ થી ચલાવવી જોઈએ

૪ નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શું ફાયદો? શું ગેરફાયદો?
બાળકનો વિકાસ, તંદુરસ્તી, વહેલી ઉઠવાની ટેવનો ખ્યાલ જેવી આ.શા.માં મૂકવામાં આવે તો ફાયદો છે

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧- બાલવિકાસ યોજના અનુસાર ૦ થી ૫ વર્ષનાં બાળકો માટે જે
૨ બાલમંદિર આવતા નથી કંઈ કરાવતાં નથી
૩- પ્રા. શા. પણ જંગલવિસ્તારમાં રસ્તા તથા સુવિધા ન હોવાને કારણે
૪- વાહનવ્યવહાર ન હોવાને કારણે રેગ્યુલર પ્રા. શા શિક્ષકો રહેતા નથી.
૫ વાલીઓ પણ ખેતમજૂર અને રોજગારી માટે બહાર જાય છે. જેને કારણે
૬ વાલીઓ ખાસ કરીને ઓછું ભણેલાં હોય છે
૭ જંગલનાં ગામડાંઓમાં વ્યસન નો પ્રચાર છે જેથી આગળથી સુસંસ્કારનો
૮
૯ સારું યોગ્ય છે કે બાળક નાનું ~~ઉંમર~~ ઉંમરમાં ભણતર લેવા ખોટું હોય તો પોતાનું કાર્ય કરી શકે
૧૦ ઈન્ટરનું પદ્ધતિ હોવી જરૂરી છે

૧.૨. ન મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ બાળક કમજોર હોય પોતાનું કાર્ય ન કરી શકતું હોય તો
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા.

જવાબો આપનારનુ નામ:- પટેલ મિનાક્ષીબેન [illegible] ગામ:- [illegible]

હોદ્દો અને સરનામુ:- આ. શા. [illegible]

૧ શુ તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મુકવાં જોઈએ ? હા/ના

૨ આશ્રમસ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મુકવાં જોઈએ ?
છ થી આઠ વર્ષે

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ ?
પહેલા ધોરણથી

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મુકવાથી શુ ફાયદો ? શુ ગેરફાયદો ?
બાળકોનો વિકાસ તંદુરસ્તી સારી રહેશે વગેરેનો ખ્યાલ રાખવામાં [illegible]
મુકવામાં આવે તો ફાયદો બાળક પોતાની જવાબદારી કેળવી શકે

૧.૧. મુકવા માટેનાં કારણો આપો ?
૧ બાળ વિકાસ યોજના અનુસાર છ થી પાંચ વર્ષ સુધી બાળ મંદિર આપવામાં [illegible]
૨ પ્રાથમિક શાળામાં પૂર્ણ શિક્ષણ ન મળવાના કારણે
૩ વાલી વ્યવહારના લીધે શિક્ષકો પ્રાથમિક શાળામાં [illegible] રહેતા નથી
૪ ગરીબીના કારણે બાળકની પુરી જરૂરિયાતો સંતોષાતી નથી
૫ બાળકોને આશ્રમશાળામાં પુરતી સગવડ મળી રહે તેમજ જવાબદારી
૬ જંગલમાં, લોકો અલગ અલગ રહેવાથી પોતાના બાળકોને [illegible] વધારવા માટે
૭
૮ બાળકની ઉંમરમાં મોટું થતા પોતાનુ કાર્ય કરી આશ્રમશાળામાં મુકવામાં આવે શકે
૯
૧૦

૧.૨. ન મુકવા માટેનાં કારણો આપો ?
૧ બાળક પોતાનું કાર્ય કરવા માટે શિક્ષણ ન લેતા
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશ આપવા બાબત-

તા. ૨૧-૧૨-૨૦૦૫

જવાબો આપનારનુ નામ:- શ્રી અરવિંદભાઈ દેસાઈ ગામ:- બારડોલી
હોદ્દો અને સરનામુ:- પ્રમુખશ્રી, હળપતી સેવા સંઘ, બારડોલી

૧ શુ તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ ? હા/ના

૨ આશ્રમ સ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ ?

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ ?
૪ ધોરણ

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શુ ફાયદો ? શુ ગેરફાયદો ?
→ નાની ઉંમરના બાળક માં-બાપ પાસે રહેવાથી બાળકનો વિકાસમાં હકારાત્મકતા આવે છે.

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો ?
૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦

૧.૨. ન મૂકવા માટેનાં કારણો આપો ?
૧ બાળકો નાસી જાય છે.
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા. ૫-૧-૨૦૦૬

જવાબો આપનારનું નામ:- શ્રી. દામુભાઈ બી. પવાર ગામ:- બરડીપાડા

હોદ્દો અને સરનામું:- મુખ્ય શિક્ષક મુ.પો. બરડીપાડા તા. આહુવા જિ. ડાંગ

૧ શું તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/ના   હા.

૨ આશ્રમસ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ?
૫ વર્ષથી ઉપર.

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ?
ધોરણ- ૧ થી.

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શું ફાયદો? શું ગેરફાયદો?
ફાયદો.
૧.- આશ્રમશાળામાં મુકવાથી બાળક દૈનિક ક્રિયા નિયમિત કરે.
૨.- બાળકનો સર્વાંગી વિકાસ થઈ શકે.
ગેરફાયદો.
૧. બાળકને મુક્ત વાતાવરણ અનુભવી શકતુ નથી.

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ ગામમાં શૈક્ષણિક સંસ્થાનો અભાવ.
૨ આર્થિક પરિસ્થિતિ નબળી.
૩ કુટુંબનું રોજગારી માટે સ્થળાંતર.
૪ શાળામાં નિયમિતતાનો અભાવ.
૫ ઘરથી શાળાનું અંતર દૂર.
૬ વાલી. આર્થિક ખર્ચને પહોંચી વળતા નથી.
૭ બાળકના સર્વાંગી વિકાસ માટે.
૮ શ્રમજીવી જીવનની તાલીમ મળતી હોય.
૯
૧૦

૧.૨. ન મુકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ બાળક મા-બાપને અતિ વહાલા હોય.
૨ પોતાની દેખરેખ હેઠળ ભણાવવા માંગતા હોય.
૩ બાળક બીજે ભણવાની ઈચ્છા ન દર્શાવે.
૪ બાળક દૈનિકક્રિયા જાતે કરી શકતુ ન હોય.
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આચાર્ય,
વિદ્યામંદિર બરડીપાડા
જિ. ડાંગ

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.

આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા-૫/૧/૦૬

જવાબો આપનારનુ નામ:- શનુબેન મોતીભાઈ ગામ:- વાંગણ

હોદ્દો અને સરનામુ:- શિક્ષક પ્રા.શા. વાંગણ તા-આહવા જિ-ડાંગ

૧ શુ તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ ? હા/ના

૨ આશ્રમસ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ ?
૫ (છ) વર્ષના બાળકોને મૂકવા જોઈએ

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ ?
(પહેલા ધોરણમાં)

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શુ ફાયદો ? શુ ગેરફાયદો ?
નાની ઉંમરમાં બાળકોને આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી બાળક બાળપણથી જ સ્વાશ્રયી બને છે. નિયમિતતા કેળવવાનો ફાયદો થાય છે.

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો ?
૧ નાનપણથી બાળક જુદી વસ્તુ શીખે છે.
૨
૩ શાળામાંથી બાળકને પોતાનો શોખ છે તે કામમાં [illegible] આધાર
૪ બાળક જાતે નિર્ણય લઈ શકે છે. જેથી સ્વાશ્રયી વિદ્યાર્થી બને છે.
૫ શિસ્ત અને અનુશાસન તથા સ્વચ્છતાનો ગુણ કેળવે છે.
૬ વડીલો અને ગુરુજનોનો આદર કરે છે.
૭ મહેનતુ અને હોશિયાર બને છે.
૮
૯
૧૦

૧.૨. ન મુકવા માટેનાં કારણો આપો ?
૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા. ૪/૯/૨૦૦૬

જવાબો આપનારનુ નામ:- કલ્પનાબેન આર. પવાર ગામ:- ખાતળ

હોદ્દો અને સરનામુ:- સરપંચ ગ્રુપ ગ્રામ પંચાયત ખાતળ, જિ. ડાંગ

૧ શુ તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મુકવાં જોઈએ? હા/ના ના

૨ આશ્રમસ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મુકવાં જોઈએ?
જવાબ- આશ્રમ સ્કુલમાં ૭,૮,૧૦ વર્ષની ઉંમરનાં બાળકોને મુકવા જોઈએ.

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ?
જવાબ- આશ્રમ સ્કુલ ૪ થી ૭ ધોરણ સુધી ચલાવવી જોઈએ.

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મુકવાથી શુ ફાયદો? શુ ગેરફાયદો?
જવાબ:- નાની ઉંમરે આશ્રમ શાળામાં મુકવાથી શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિમાં તથા જીવનની ઘડતરમાં ફાયદો.
- શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિમાં નબળા રહે.

૧.૧. મુકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિમાં સુધારો
૨ નાની ઉંમરમાં જીવન જીવવા માટે પાયાનું ઘડતર થાય.
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦

૧.૨. ન મુકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ નાની ઉંમરનાં એમની જરૂરિયાત હોય. એના ઘરમાં વિકાસ થાય છે.
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

(15)

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા. 5/1/06

જવાબો આપનારનું નામ: કામડી ગામનભાઈ ગોવિંદભાઈ ગામ: સરવર
હોદ્દો અને સરનામું: ઉપસરપંચ મુ. પો. સરવર તા. આહવા જિ. ડાંગ

૧ શું તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/~~ના~~

૨ આશ્રમ સ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ?
૬ (છ) વર્ષના બાળકોને મૂકવાં જોઈએ.

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ?
૧લા ધોરણથી.

૪ નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શુ ફાયદો? શુ ગેરફાયદો?
નાની ઉંમરમાં બાળકોને આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી બાળક બાળપણથી જ સ્વાશ્રયી બને છે, નિયમિતતા કેળવવાનો ફાયદો થાય છે.

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ લાડકોડથી બાળક બુદ્ધિ થતું અટકે છે.
૨ શરૂઆતથી બાળકો પોતાની રોજીંદી ક્રિયાઓ કરવામાટે બીજાનો આધાર રાખવો પડતો નથી.
૩ બાળક મન નિર્ભય બની શકે છે. જેથી આત્મવિશ્વાસ વધે છે.
૪ શિસ્ત અને અનુશાસન તથા સ્વચ્છતાનો ગુણ કેળવે છે.
૫ વડીલો અને
૬ ગુરુજનોનો આદર કરે છે.
૭ મહેનતુ અને હોશિયાર બને છે.
૮
૯
૧૦

૧.૨. ન મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ ના બાળકોને પ્રવેશ આપવા બાબત-

આશ્રમ શાળા ડાલીબેલ તા: ૬/ તા. આહવા, જિ. ડાંગ

જવાબો આપનારનું નામ:- રમેશભાઈ પી. પટેલ. ગામ:- ડાલીબેલ.
હોદ્દો અને સરનામું:- આચાર્ય- આ. શાળા. મુ.પો. ડાલીબેલ તા. આહવા જિ. ડાંગ. વાયા- [illegible]

૧ શું તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/ના ના_

૨ આશ્રમ સ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ?
- ૮ વર્ષ કે ૧૦ વર્ષની આસપાસ મૂકવાં જોઈએ.

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ?
ધોરણ. ૪ થી. ચલાવવા જોઈએ_

૪ નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શું ફાયદો? શું ગેરફાયદો?
ફાયદા:- સારું શિક્ષણ મળે. કુમળા છોડ વાળીએ તેમ વળે તે મુજબ નાની ઉંમરે બાળક સ્વાવલંબી બનતા શીખે. - સારાં સંસ્કાર મળે.
ગેરફાયદા:- ૧ માતા-પિતાનો પ્રેમ ગુમાવે છે. ② સમાજ થી અલિપ્ત રહે.

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ ગરીબાઈ હોવાના કારણે પાલન ન કરી શકે.
૨ રોજગાર માટે બહાર જવું હોવાથી ઉછેર બાબત છાત્રાલયમાં મુકવામાં
૩ ઘણાં ખરા પરિવાર ઝઘડા હોવાથી બાળકો ભણતરમાંથી છૂટી જતા.
૪ ગામમાં પ્રાથમિક શાળાઓ પરંતુ શિક્ષકો અનિયમિત હોવાથી- આશ્રમશાળામાં મુકવા લાગ્યા.
૫ બાળકોને યોગ્ય સંસ્કાર મળે.
૬ શિક્ષિત [illegible] હોવાથી. પુરતુ ધ્યાન આપે.
૭ સરકાર તરફથી સારી સગવડ મળે- ભણતર સાથે સુવિધા.
૮ બાળકની સલામતી_
૯
૧૦ આધુનિક [illegible] શીખે

૧.૨. ન મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ રાજ્ય શાળામાં પ્રેમ થી શિક્ષણ આપવામાં આવે છે. ઉછેર બાબતની ગેરસમજ
૨ હોવાથી- બાળકોને [illegible] તરફ વળે. [illegible] હોવાથી ન મૂકે.
૩ - માતા-પિતા કે વિખુટા પડતા સમજતા નથી. [illegible]
૪ [illegible] દૂર રાખવા માંગતા નથી_
૫ - ઘેરની સંભાળ ન લઈ શકે તેવો ખ્યાલ.
૬ - અસલામતીની ચિંતા.
૭ - આશ્રમમાં રહેવાથી બીમાર રોગનો ચેપ લાગવાનો ભય.
૮ -
૯ આવશ્યક નિત- નિયમો પાળવા અંગે ભારી વિરોધ-
૧૦.- મોટાઓમાં ઘરના ચિંતા સતાવવાના કારણ.

આચાર્ય
આશ્રમ શાળા ડાલીબેલ
તા. આહવા, જિ. ડાંગ

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા. ૬/૧૦૫

જવાબો આપનારનું નામ: [illegible] પટેલ. ગામ: [illegible]

હોદ્દો અને સરનામું: મંત્રીશ્રી ડાંગ સ્વરાજ આશ્રમ, આહવા.
(આશ્રમશાળાઓનું સંચાલન છેલ્લા ૫ વર્ષથી કરું છું.)

૧ શું તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કૂલમાં મૂકવાં જોઈએ? ~~હા~~/ના.

૨ આશ્રમસ્કૂલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ? ધો. ૪ થી ૭ના બાળકો.

૩ આશ્રમસ્કૂલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ? ધો. ૪ થી ૭

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શું ફાયદો? શું ગેરફાયદો?
સૈદ્ધાંતિક રીતે તો ૧ થી ૩ ધોરણમાં દાખલ થવાના ગાળામાં બાળકોનું ઘડતર સારું [illegible] એમ હું માનું છું, પણ વહેવારમાં એમ દેખાતું નથી. માતાપિતાથી [illegible] ઉંમરનું બાળક આશ્રમશાળામાં આવે છે, તેને [illegible] હોય છે. જાડા, પેશાબ, નહાવાધોવાની, સુવાની, ખોરાક લેવાની વગેરે મુશ્કેલીઓ અનુભવવી પડે છે.

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦

૧.૨. ન મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ બાળકનું ઉત્તમ ઘડતર તો એની માતા જ કરી શકે.
૨ આશ્રમશાળામાં [illegible] ગૃહપતિ - ગૃહમાતા [illegible] શકતાં નથી.
૩ આશ્રમશાળામાં [illegible] ની સંખ્યા હોય તો ૫ શિક્ષકોનો મહેકમ મળે છે, ત્યાં આચાર્ય તો
૪ [illegible] જ [illegible] હોય છે. ૪ શિક્ષકો રહી [illegible] એવું થાય
૫ [illegible] સારો [illegible] આપી શકે. માટે હું માનું છું કે આશ્રમશાળામાં [illegible]
૬ [illegible] શકે.
૭
૮
૯
૧૦.

મંત્રી
ડાંગ સ્વરાજ આશ્રમ
આહવા.

૨૯

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ ના બાળકોને પ્રવેશમાંથી છૂટછાટ આપવા
બાબત

જા.નં. ૭૨
૨૨।૧૨।૦૫

તા. ૨૨।૧૨।૨૦૦૫

જવાબો આપનારનુ નામ: જયશ્રીબેન બી. ભંડારી ગામ: રોહિણા

હોદ્દો અને સરનામુ: ઈ. આચાર્ય
આશ્રમશાળા રોહિણા, તા-પારડી, જિ-વલસાડ.

૧ શુ તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/ના

૨ આશ્રમસ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ?
૬ થી ૮ વર્ષના બાળકોને મૂકવાં જોઈએ.

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ?
પહેલા ધોરણથી

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શુ ફાયદો? શુ ગેરફાયદો?
નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી બાળકોને ખૂબ જ ફાયદો રહે છે. આશ્રમશાળાના બાળકો સાથે શિક્ષકો સાથે રહેતા હોવાથી નાનપણથી જ શિક્ષણની સાથે એમની કેળવણી થાય છે. બાળકો સ્વાવલંબી બને છે. બાળકોમાં સંસ્કારોનું સિંચન થાય છે.

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ શિક્ષકો સાથે રહેતા હોવાથી પહેલા ધોરણથી પાયો મજબુત બને છે.
૨
૩ પહેલા ધોરણથી આશ્રમશાળાના વાતાવરણથી તૈયાર થતા
૪ ઉપલા ધોરણો ઉપર માઠી અસર પડતી નથી.
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦

૧.૨. ન મુકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

ઈ.ચાર્જ આચાર્ય
પછાત વર્ગ સેવા સંઘ સંચાલિત
આશ્રમશાળા–રોહીણા

આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર ગુજરાત વિદ્યાપીઠ અમદાવાદ.
આશ્રમશાળાઓમાં ધો. ૧ થી ૩ના બાળકોને પ્રવેશબંધી છૂટછાટ આપવા બાબત-

તા.૧૦-૧-૨૦૦૬

જવાબો આપનારનુ નામ:- શાંતાબેન સી.પટેલ ગામ:- આમળી

હોદ્દો અને સરનામુ:- સરપંચશ્રી ગામ પંચાયત

૧ શુ તમે માનો છો કે ૧ થી ૩ ધોરણના બાળકોને આશ્રમ સ્કુલમાં મૂકવાં જોઈએ? હા/ના

૨ આશ્રમ સ્કુલમાં કેટલા ઉંમરનાં બાળકોને મૂકવાં જોઈએ? ૬ વર્ષના

૩ આશ્રમસ્કુલ કયા ધોરણથી ચલાવવા જોઈએ? ધોરણ-૧ થી

૪. નાની ઉંમરે આશ્રમશાળામાં મૂકવાથી શુ ફાયદો? શુ ગેરફાયદો?
બાળ છોકરા સારો ભણી જાય અને હોંશિયાર બની શકે

૧.૧. મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧ નાનપણથી આશ્રમશાળામાં આવે તો બાળક પ્રવૃત્તિઓમાં [illegible] ધોરણ સુધારો [illegible] થાય
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦

૧.૨. ન મૂકવા માટેનાં કારણો આપો?
૧
૨
૩
૪
૫
૬
૭
૮
૯
૧૦.

શાંતાબેન સી.પટેલ
સરપંચ,
ગ્રામ પચાયત આમળી
તા પારડી. જી. વલસાડ